

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

20 päivänä maaliskuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Arvonlisävero – Direktiivi 2006/112/EY – Maksettavan arvonlisäveron maksamatta jättäminen – Seuraamukset – Kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään hallinnollinen seuraamus ja rikosoikeudellinen seuraamus samasta teosta – Euroopan unionin perusoikeuskirja – 50 artikla – Ne bis in idem -periaate – Hallinnollisen seuraamuksen rikosoikeudellinen luonne – Saman rikkomuksen olemassaolo – 52 artiklan 1 kohta – Ne bis in idem -periaatteen rajoitukset – Edellytykset

Asiassa C-524/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Tribunale di Bergamo (Bergamon alioikeus, Italia) on esittänyt 16.9.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 1.10.2015, rikosasiassa, jossa vastaajana on

Luca Menci,

Procura della Repubblica

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti A. Tizzano, jaostojen puheenjohtajat R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, T. von Danwitz (esittelevä tuomari), A. Rosas ja E. Levits sekä tuomarit E. Juhász, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos ja E. Regan,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: V. Giacobblo-Peyronnel, sittemmin hallintovirkamies R. Schiano,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.9.2016 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon 25.1.2017 annetun määräyksen suullisen käsittelyn aloittamisesta uudelleen ja 30.5.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Luca Menci, edustajinaan G. Broglio, V. Meanti ja I. Dioli, avvocati,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan G. Galluzzo, avvocato dello Stato,
- Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek ja J. Vlácil,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

- Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja D. Klebs,
- Irlanti, asiamiehinään aluksi E. Creedon, sittemmin M. Browne, G. Hodge ja A. Joyce, avustajanaan M. Gray, barrister,
- Ranskan hallitus, asiamiehinään D. Colas, G. de Bergues, F.-X. Bréchet, S. Ghiandoni ja E. de Moustier,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. K. Bulterman ja J. Langer,
- Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
- Euroopan komissio, asiamiehinään H. Krämer, M. Owsiany-Hornung ja F. Tomat,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.9.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 50 artiklan, luettuna ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn, Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) seitsemännen lisäpöytäkirjan 4 artiklan valossa, tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty Luca Menciä vastaan aloitetussa arvonlisäverorikoksia koskevassa rikosoikeudenkäynnissä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Euroopan ihmisoikeussopimus

- 3 Euroopan ihmisoikeussopimuksen seitsemännen lisäpöytäkirjan 4 artiklan otsikko on ”Kielto syyttää ja rangaista kahdesti”, ja siinä määrätään seuraavaa:

”1. Ketään ei saa saman valtion tuomiovallan nojalla tutkia uudelleen tai rangaista oikeudenkäynnissä rikoksesta, josta hänet on jo lopullisesti vapautettu tai tuomittu syylliseksi kyseisen valtion lakien ja oikeudenkäyntimenettelyn mukaisesti.

2. Edellisen kappaleen määräykset eivät estä ottamasta juttua uudelleen tutkittavaksi asianomaisen valtion lakien ja oikeudenkäyntimenettelyn mukaisesti, jos on näyttöä uusista tai vasta esiin tulleista tosiseikoista tai jos aiemmassa prosessissa on tapahtunut sellainen perustavaa laatua oleva virhe, joka voisi vaikuttaa lopputulokseen.

3. Tästä artiklasta ei saa poiketa yleissopimuksen 15 artiklan perusteella.”

Unionin oikeus

- 4 Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (EUVL 2006, L 347, s. 1) 2 artiklan 1 kohdassa määritetään arvonlisäveron alaiset liiketoimet.

- 5 Kyseisen direktiivin 273 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat säätää muista arvonlisäveron kannon oikean toimittamisen varmistamiseksi ja petosten estämiseksi välttämättöminä pitämistään velvollisuuksista, ellei yhdenvertaisen kohtelun noudattamisesta verovelvollisten suorittamien jäsenvaltion sisäisten ja jäsenvaltioiden välisten liiketoimien välillä muuta johdu, ja jos nämä velvollisuudet eivät aiheuta rajanylitykseen liittyviä muodollisuuksia jäsenvaltioiden välisessä kaupassa.”

Italian oikeus

- 6 Välittömiin veroihin, arvonlisäveroon ja verojen perintään liittyvien muiden kuin rikosoikeudellisten seuraamusten uudistamisesta 18.12.1997 annetun asetuksen nro 471, joka on annettu 23.12.1996 annetun lain nro 662 3 §:n 133 momentin q kohdan nojalla (Decreto legislativo n. 471, Riforma delle sanzioni tributarie non penali in materia di imposte dirette, di imposta sul valore aggiunto e di riscossione dei tributi, a norma dell’articolo 3, comma 133, lettera q), della legge 23 dicembre 1996, n. 662) (GURI nro 5, 8.1.1998, Supplemento ordinario; jäljempänä asetus nro 471/97), sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikana, 13 §:n 1 momentissa säädettiin seuraavaa:

”Joka jättää kokonaan tai osittain maksamatta säädettyssä määräajassa ennakot, toistuvat suoritukset, jäännösveron tai veroilmoitukseen perustuvan veron jäljellä olevan osan, josta on näissä tapauksissa vähennetty toistuvien suoritusten ja ennakkojen määrä, vaikka niitä ei ole vielä maksettu, on velvollinen maksamaan hallinnollisen seuraamuksen, jonka määrä on 30 prosenttia kustakin maksamattomasta määrästä, myös, jos vuosittaisen veroilmoituksen tarkastuksen yhteydessä todettujen ilmeisten asiavirheiden tai laskuvirheiden korjaamisen johdosta vero muodostuu suuremmaksi tai vähennyskelpoinen veroylijäämä muodostuu pienemmäksi. – –”

- 7 Tulo- ja arvonlisäverotukseen liittyvien verorikosten uudesta sääntelystä 10.3.2000 annetun asetuksen nro 74, joka on annettu 25.6.1999 annetun lain nro 205 9 §:n nojalla (Decreto legislativo n. 74, Nuova disciplina dei reati in materia di imposte sui redditi e sul valore aggiunto, a norma dell’articolo 9 della legge 25 giugno 1999, n. 205) (GURI nro 76, 31.3.2000, s. 4), sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikana (jäljempänä asetus nro 74/2000), 10 bis §:n 1 momentissa säädettiin seuraavaa:

”Se, joka ei vuotuisen veroilmoituksen tekemiselle säädettyssä määräajassa maksa vuotuisen ilmoituksen perusteella maksettavia tai verovelvollisille annetun pidätystodistuksen mukaisia veronpidätyksiä, joiden määrä ylittää 50 000 euroa kultakin verokaudelta, on tuomittava vankeuteen vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksi vuodeksi.”

- 8 Mainitun asetuksen 10 ter §:n, jonka otsikko on ”Arvonlisäveron maksamatta jättäminen”, 1 momentissa, sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikana, säädettiin seuraavaa:

”Edellä 10 bis §:n säännöksiä sovelletaan siinä säädettyissä rajoissa myös jokaiseen, joka ei maksa vuotuisen ilmoituksen perusteella maksettavaa arvonlisäveroa seuraavaa verokautta koskevan ennakon maksamiselle säädettyssä määräajassa.”

- 9 Mainitun asetuksen 20 §:n otsikko on ”Rikosprosessin ja verotusmenettelyn välinen suhde”, ja sen 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Hallinnollista verotarkastusmenettelyä kannettavan veron määrän määrittämiseksi ja menettelyä verotuomioistuimessa ei voida keskeyttää sellaisen rikosoikeudellisen menettelyn ajaksi, joka koskee samoja tosiseikkoja tai tosiseikkoja, joiden toteaminen on välttämätöntä kyseisen menettelyn loppuunsaattamiseksi.”

- 10 Saman asetuksen 21 §:ssä, jonka otsikko on ”Hallinnolliset seuraamukset rikosoikeuden alaan kuuluvista rikkomuksista”, 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Toimivaltainen hallintoviranomainen määrää joka tapauksessa sellaisiin verorikoksiin, jotka merkitään rikostutkintarekisteriin, liittyvät hallinnolliset seuraamukset.

2. Mainittuja seuraamuksia ei voida panna täytäntöön muita henkilöitä kuin 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuja henkilöitä kohtaan, paitsi jos rikosprosessi on päätynyt tutkimatta jättämiseen tai vapauttavaan ratkaisuun, jota ei voida kumota, tai ratkaisuun, jossa syytteistä luovutaan vahvistamalla, ettei teko ole rikosoikeudellisesti rangaistava. Viimeksi mainitussa tapauksessa veron tai maksun kantamisen määräaika alkaa kulua siitä, kun tutkimatta jättämistä, vapauttamista tai syytteistä luopumista koskevasta ratkaisusta ilmoitetaan toimivaltaiselle hallintoviranomaiselle; ilmoituksen tekee sen tuomioistuimen kirjaamo, joka ratkaisut on antanut.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 11 Menciin kohdistettiin hallinnollinen menettely, jonka kuluessa häntä moitittiin siitä, että hän oli samannimisen yksityisliikkeen omistajana jättänyt maksamatta laissa asetetussa määräajassa verovuoden 2011 vuosi-ilmoituksesta ilmenevän arvonlisäveron, jonka kokonaismäärä oli 282 495,76 euroa.
- 12 Mainittu menettely johti Amministrazione Finanziaria (verohallinto, Italia) päätökseen, jolla kyseinen hallinto määräsi Mencin maksamaan maksettavan arvonlisäveron määrän ja lisäksi määräsi hänelle asetuksen nro 471/97 13 §:n 1 momentin nojalla hallinnollisen seuraamuksen, jonka määrä oli 84 748,74 euroa eli 30 prosenttia verovelasta. Tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Mencin pyytämä maksujen jaksottaminen hyväksyttiin, ja Menci on maksanut ensimmäiset maksuerät.
- 13 Sen jälkeen kun kyseinen hallinnollinen menettely oli lopullisesti saatettu päätökseen, Menciä vastaan aloitettiin samasta teosta rikosoikeudenkäynti Tribunale di Bergamossa (Bergamon alioikeus, Italia) Procura della Repubblica (valtionsyyttäjä, Italia) nostaman syytteen johdosta sillä perusteella, että mainittu arvonlisäveron maksamatta jättäminen oli asetuksen nro 74/2000 10 bis §:n 1 momentissa ja 10 ter §:n 1 momentissa säädetty rikos, josta niissä määrättiin rangaistus.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että asetuksen nro 74/2000 säännösten mukaan rikosoikeudellinen menettely ja hallinnollinen menettely suoritetaan toisistaan riippumatta ja rikosoikeudellinen menettely kuuluu tuomioistuinten toimivaltaan ja hallinnollinen menettely kuuluu hallintoviranomaisten toimivaltaan. Kumpaakaan kyseisistä menettelyistä ei voida keskeyttää odottamaan toisen menettelyn päättymistä.
- 15 Kyseinen tuomioistuin lisää, että mainitun asetuksen 21 §:n 2 momentti, jonka mukaan toimivaltaisen hallintoviranomaisen verorikkomuksista määräämät hallinnolliset seuraamukset voidaan panna täytäntöön vain, jos rikosoikeudellinen menettely on lopullisesti päätynyt tutkimatta jättämiseen, vapauttavaan ratkaisuun tai ratkaisuun, jossa syytteistä luovutaan vahvistamalla, ettei teko ole rikosoikeudellisesti rangaistava, ei ole esteenä sille, että Mencin kaltaista henkilöä vastaan pannaan vireille rikosoikeudellinen menettely sen jälkeen, kun hänelle on lainvoimaisesti määrätty hallinnollinen seuraamus.

- 16 Tässä tilanteessa Tribunale di Bergamo on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [perusoikeuskirjan] 50 artiklan määräys [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] seitsemännen lisäpöytäkirjan 4 artiklan ja sitä koskevan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön valossa tulkittuna esteenä sellaisen rikosasian käsittelylle, jonka kohteena on teko (arvonlisäveron maksamisen laiminlyönti), josta vastaajalle on jo määrätty lainvoimainen hallinnollinen seuraamus?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 17 Kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään lähinnä, onko perusoikeuskirjan 50 artiklaa, luettuna Euroopan ihmisoikeussopimuksen seitsemännen lisäpöytäkirjan 4 artiklan valossa, tulkittava niin, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan henkilöä vastaan voidaan panna vireille rikosoikeudellinen menettely siitä syystä, ettei hän ole maksanut arvonlisäveroa laissa säädetyssä määräajassa, vaikka mainitulle henkilölle on jo määrätty lainvoimainen hallinnollinen seuraamus samasta teosta.
- 18 Aluksi on muistutettava siitä, että direktiivin 2006/112 2 ja 273 artiklasta sekä SEU 4 artiklan 3 kohdasta seuraa, että arvonlisäverotuksen alalla jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki lainsäädännölliset ja hallinnolliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että arvonlisävero kannetaan täysimääräisesti kunkin jäsenvaltion alueella, sekä petosten torjumiseksi (ks. vastaavasti tuomio 26.2.2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 19 Lisäksi SEUT 325 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus suojata Euroopan unionin taloudellisia etuja laittomalta toiminnalta toimenpiteillä, jotka ovat tehokkaita ja joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus, ja erityisesti toteuttaa samat toimenpiteet suojatakseen unionin taloudellisia etuja petolliselta menettelyltä kuin ne toteuttavat suojatakseen omia taloudellisia etujaan petolliselta menettelyltä. Unionin taloudellisiin etuihin kuuluvat muun muassa arvonlisäverosta saatavat tulot (ks. vastaavasti tuomio 5.12.2017, M.A.S. ja M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, 30 ja 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 20 Jotta taataan mainittujen tulojen kantaminen täysimääräisesti ja samalla varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen, jäsenvaltioilla on vapaus valita sovellettavat seuraamukset, jotka voivat olla hallinnollisia tai rikosoikeudellisia seuraamuksia tai niiden molempien yhdistelmä. Rikosoikeudelliset seuraamukset voivat kuitenkin olla välttämättömiä tiettyjen törkeiden arvonlisäveropetosten tehokkaaksi ja ennaltaehkäiseväksi torjumiseksi (ks. vastaavasti tuomio 5.12.2017, M.A.S. ja M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, 33 ja 34 kohta).
- 21 Koska pääasiassa kyseessä olevien kaltaisilla kansallisten veroviranomaisten määräämillä hallinnollisilla seuraamuksilla ja rikosoikeudellisilla menettelyillä, jotka koskevat arvonlisäveroon liittyviä rikkomuksia, pyritään varmistamaan arvonlisäveron oikea kantaminen ja estämään veropetoksia, ne ovat direktiivin 2006/112 2 ja 273 artiklan sekä SEUT 325 artiklan soveltamista ja siten perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua unionin oikeuden soveltamista (ks. vastaavasti tuomio 26.2.2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, 27 kohta ja tuomio 5.4.2017, Orsi ja Baldetti, C-217/15 ja C-350/15, EU:C:2017:264, 16 kohta). Näin ollen niissä on kunnioitettava perusoikeuskirjan 50 artiklassa taattua perusoikeutta.
- 22 Lisäksi on huomattava, että vaikka SEU 6 artiklan 3 kohdassa vahvistetuin tavoin Euroopan ihmisoikeussopimuksessa tunnustetut perusoikeudet ovat osa unionin oikeutta yleisinä periaatteina ja vaikka perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdassa määrätään, että perusoikeuskirjan oikeuksilla, jotka vastaavat Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattuja oikeuksia, on sama merkitys ja sama ulottuvuus kuin mainitussa sopimuksessa, sopimusta ei voida pitää – niin kauan kuin unioni ei ole siihen liittynyt

- muodollisesti unionin oikeusjärjestykseen sisältyvänä oikeudellisena välineenä (tuomio 26.2.2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, 44 kohta ja tuomio 15.2.2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 23 Perusoikeuskirjan 52 artiklan selityksissä kuitenkin todetaan, että tämän artiklan 3 kohdan tarkoituksena on varmistaa tarvittava johdonmukaisuus perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen välillä, ”sanotun kuitenkin vaikuttamatta unionin oikeuden ja Euroopan unionin tuomioistuimen riippumattomuuteen” (tuomio 15.2.2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 47 kohta ja tuomio 14.9.2017, K., C-18/16, EU:C:2017:680, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 24 Näin ollen esitettyä kysymystä on tutkittava perusoikeuskirjassa taattujen perusoikeuksien ja erityisesti sen 50 artiklan perusteella (ks. vastaavasti tuomio 5.4.2017, Orsi ja Baldetti, C-217/15 ja C-350/15, EU:C:2017:264, 15 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 25 Perusoikeuskirjan 50 artiklassa määrätään, että ”ketään ei saa panna syytteeseen tai rangaista rikoksesta, josta hänet on jo unionissa lopullisesti vapautettu tai tuomittu syylliseksi lain mukaisesti”. Ne bis in idem -periaate siis kieltää sekä mainitussa artiklassa tarkoitettujen syytteiden että rikosoikeudellisten seuraamusten päällekkäisyyden samasta teosta samalle henkilölle (ks. vastaavasti tuomio 26.2.2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, 34 kohta).

Menettelyiden ja seuraamusten rikosoikeudellinen luonne

- 26 On muistutettava siitä, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan pääasiassa kyseessä olevien kaltaisten menettelyiden ja seuraamusten rikosoikeudellisen luonteen arvioimisessa kolmella kriteerillä on merkitystä. Ensimmäinen kriteereistä koskee rikkomisen oikeudellista luonnehdintaa kansallisessa oikeudessa, toinen rikkomisen luonnetta ja kolmas sen seuraamuksen ankaruutta, joka tekijälle voidaan määrätä (ks. vastaavasti tuomio 5.6.2012, Bonda, C-489/10, EU:C:2012:319, 37 kohta ja tuomio 26.2.2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, 35 kohta).
- 27 Vaikka onkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä arvioida näiden kriteerien valossa, ovatko pääasiassa kyseessä olevat rikosoikeudelliset ja hallinnolliset menettelyt ja seuraamukset luonteeltaan rikosoikeudellisia perusoikeuskirjan 50 artiklassa tarkoitettulla tavalla, unionin tuomioistuin voi antaessaan ennakkoratkaisun tarvittaessa tehdä täsmennyksiä ohjatakseen kansallista tuomioistuinta tulkinnassa (ks. vastaavasti tuomio 5.6.2014, Mahdi, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 79 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 28 Nyt käsiteltävässä asiassa on aluksi täsmennettävä, että on riidatonta, että pääasiassa kyseessä olevat rikosoikeudelliset menettelyt ja niissä mahdollisesti määrättävät seuraamukset on luokiteltava rikosoikeudellisiksi tämän tuomion 26 kohdassa mieleen palautettujen kriteerien nojalla. Sitä vastoin on pohdittava, onko hallinnollinen menettely, jonka kohteena Menci on ollut, ja lainvoimainen hallinnollinen seuraamus, joka hänelle kyseisen menettelyn päätteeksi on määrätty, luonteeltaan perusoikeuskirjan 50 artiklassa tarkoitettulla tavalla rikosoikeudellinen vai ei.
- 29 Tältä osin tämän tuomion 26 kohdassa mieleen palautetusta ensimmäisestä kriteeristä on todettava, että unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että kansallisessa oikeudessa viimeksi mainitun seuraamuksen määräämiseen johtanutta menettelyä pidetään hallinnollisena menettelyinä.
- 30 Perusoikeuskirjan 50 artiklan soveltaminen ei kuitenkaan rajoitu ainoastaan kansallisen oikeuden mukaan rikosoikeudellisina pidettäviin menettelyihin ja seuraamuksiin vaan ulottuu mainitunlaisesta kansallisen oikeuden luokittelusta riippumatta menettelyihin ja seuraamuksiin, joita on pidettävä luonteeltaan rikosoikeudellisina mainitussa 26 kohdassa tarkoitettujen kahden muun kriteerin perusteella.

- 31 Kun tarkastellaan toista kriteeriä, joka koskee rikkomisen luonnetta, on tutkittava, onko kyseessä olevan seuraamuksen tarkoituksena erityisesti rankaiseminen (ks. tuomio 5.6.2012, Bonda, C-489/10, EU:C:2012:319, 39 kohta). Tästä seuraa, että seuraamus, jonka tarkoituksena on rankaiseminen, on luonteeltaan perusoikeuskirjan 50 artiklassa tarkoitettulla tavalla rikosoikeudellinen, ja pelkästään se seikka, että sillä on myös ennaltaehkäisevä tarkoitus, ei ole omiaan poistamaan sen luokittelua rikosoikeudelliseksi seuraamukseksi. Kuten julkisasiamies on nimittäin ratkaisuehdotuksensa 113 kohdassa todennut, rikosoikeudellisille seuraamuksille on luonteenomaista, että niillä pyritään sekä rankaisemaan lainvastaisesta menettelystä että ehkäisemään sitä ennalta. Sitä vastoin toimenpide, joka rajoittuu vain kyseisestä rikkomisesta aiheutuneen vahingon korvaamiseen, ei ole luonteeltaan rikosoikeudellinen.
- 32 Nyt käsiteltävässä asiassa asetuksen nro 471/97 13 §:n 1 momentissa säädetään siinä tapauksessa, että maksettavan arvonlisäveron maksaminen on laiminlyöty, määrättävästä hallinnollisesta seuraamuksesta, joka lisätään verovelvollisen maksettavan arvonlisäveron määrään. Vaikka mainittua seuraamusta alennetaan silloin, kun vero todella maksetaan tietyssä määräajassa maksun laiminlyönnistä lukien, kuten Italian hallitus kirjallisissa huomautuksissaan tuo esiin, on kuitenkin niin, että mainitulla seuraamuksella rangaistaan maksettavan arvonlisäveron viivästyneestä maksamisesta. On siis niin, että mainitun seuraamuksen tarkoitus on olla rangaistus, mikä vastaa myös ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen arviota, ja tällainen tarkoitus on luonteenomainen perusoikeuskirjan 50 artiklassa tarkoitettulle luonteeltaan rikosoikeudelliselle seuraamukselle.
- 33 Kolmannesta kriteeristä on todettava, että pääasiassa kyseessä oleva hallinnollinen seuraamus on asetuksen nro 471/97 13 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksu, joka on 30 prosenttia maksettavan arvonlisäveron määrästä ja joka on maksettava kyseisen veron lisäksi ja on erittäin ankara, mitä pääasian asianosaiset eivät ole kiistäneet, ja tämä ankuruus on omiaan tukemaan analyysia, jonka mukaan kyseinen seuraamus on perusoikeuskirjan 50 artiklassa tarkoitettu luonteeltaan rikosoikeudellinen seuraamus, minkä tarkastaminen on kuitenkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

Saman rikoksen olemassaolo

- 34 Jo perusoikeuskirjan 50 artiklan sanamuodosta ilmenee, että siinä kielletään se, että sama henkilö pannaan syytteeseen tai että häntä rangaistaan rikosoikeudellisesti useammin kuin kerran samasta rikoksesta (ks. vastaavasti tuomio 5.4.2017, Orsi ja Baldetti, C-217/15 ja C-350/15, EU:C:2017:264, 18 kohta). Kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on ennakkoratkaisupyynnössään ilmoittanut, pääasiassa kyseessä olevat luonteeltaan rikosoikeudelliset menettelyt ja seuraamukset koskevat samaa henkilöä eli Menciä.
- 35 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa, onko kyseessä sama rikkominen, merkityksellinen kriteeri on tapahtuneiden tekojen samuus, ymmärrettynä joukkona konkreettisia ja toisiinsa erottamattomasti liittyviä seikkoja, jotka ovat johtaneet kyseisen henkilön lainvoimaiseen vapauttamiseen tai tuomitsemiseen (ks. analogisesti tuomio 18.7.2007, Kraaijenbrink, C-367/05, EU:C:2007:444, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 16.11.2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, 39 ja 40 kohta). Perusoikeuskirjan 50 artiklassa kielletään siis määräämästä useita luonteeltaan rikosoikeudellisia seuraamuksia samasta teosta tässä tarkoituksessa vireille pantujen eri menettelyjen päätteeksi.
- 36 Kyseisten tekojen tai suojatun oikeushyvän oikeudellisella luonnehdinnalla kansallisessa oikeudessa ei ole merkitystä todettaessa, että kyseessä on sama rikkominen, koska perusoikeuskirjan 50 artiklassa annetun suojan ulottuvuus ei voi vaihdella jäsenvaltiosta toiseen.

- 37 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyyntöissä olevista tiedoista ilmenee, että Mencille on määrätty lainvoimaisesti luonteeltaan rikosoikeudellinen hallinnollinen seuraamus siitä, että hän ei ole maksanut verovuotta 2011 koskevasta vuosi-ilmoituksestaan ilmenevää arvonlisäveroa laissa säädettyssä määräajassa, ja että pääasiassa kyseessä oleva rikosoikeudellinen menettely koskee tätä samaa laiminlyöntiä.
- 38 Vaikka – kuten Italian hallitus huomauttaa kirjallisissa huomautuksissaan – rikosoikeudellisen seuraamuksen määrääminen pääasiassa kyseessä olevassa rikosoikeudellisessa menettelyssä edellyttää subjektiivista elementtiä, toisin kuin mainittu luonteeltaan rikosoikeudellinen hallinnollinen seuraamus, on kuitenkin todettava, että se, että mainitun rikosoikeudellisen seuraamuksen määrääminen riippuu lisätunnusmerkistä suhteessa luonteeltaan rikosoikeudelliseen hallinnolliseen seuraamukseen, ei yksinään ole omiaan saattamaan kyseenalaiseksi sitä, että kyseiset teot ovat samoja. Pääasiassa kyseessä olevat luonteeltaan rikosoikeudellinen hallinnollinen seuraamus ja rikosoikeudellinen menettely vaikuttaisivat siis koskevan samaa rikkomista, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava.
- 39 Tässä tilanteessa pääasiassa kyseessä oleva kansallinen säännöstö sallii rikosoikeudellisen menettelyn vireillepanon Mencin kaltaista henkilöä vastaan rikkomuksesta, joka muodostuu siitä, että verovuotta koskevan veroilmoituksen perusteella maksettavan arvonlisäveron maksaminen on laiminlyöty, sen jälkeen, kun samalle henkilölle on määrätty samasta teosta lainvoimainen hallinnollinen seuraamus, joka on luonteeltaan rikosoikeudellinen perusoikeuskirjan 50 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Mainitunlainen menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyys rajoittaa kyseisessä artiklassa taattua perusoikeutta.

Perusoikeuskirjan 50 artiklassa taatun oikeuden rajoittamisen oikeuttaminen

- 40 On palautettava mieleen, että 27.5.2014 antamassaan tuomiossa Spasic (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, 55 ja 56 kohta) unionin tuomioistuin on katsonut, että perusoikeuskirjan 50 artiklassa taatun ne bis in idem -periaatteen rajoittaminen voi olla oikeutettua perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan nojalla.
- 41 Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaan siinä tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla sekä kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä kunnioittaen. Kyseisen kohdan toisessa virkkeessä määrätään, että suhteellisuusperiaatteen mukaisesti näiden oikeuksien ja vapauksien rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.
- 42 Nyt käsiteltävässä asiassa on selvää, että mahdollisuudesta päällekkäisiin rikosoikeudellisiin menettelyihin ja seuraamuksiin ja luonteeltaan rikosoikeudellisiin hallinnollisiin menettelyihin ja seuraamuksiin on säädetty lailla.
- 43 Kansallisessa säännöstössä, jollaisesta on kyse pääasiassa, kunnioitetaan lisäksi perusoikeuskirjan 50 artiklan keskeistä sisältöä, koska unionin tuomioistuimen käytettävissä olevaan asiakirja-aineistoon sisältyvien tietojen mukaan siinä mahdollistetaan mainitunlaiset päällekkäiset menettelyt ja seuraamukset vain tyhjentävästi vahvistetuilla edellytyksillä, jotka varmistavat sen, ettei mainitussa 50 artiklassa taattua oikeutta itsessään saateta kyseenalaiseksi.
- 44 Siitä, vastaako pääasiassa kyseessä olevan kaltaisesta kansallisesta säännöstöstä johtuva ne bis in idem -periaatteen rajoittaminen yleisen edun mukaista tavoitetta, unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että mainitun säännöstön tarkoituksena on taata maksettavan arvonlisäveron kantaminen täysimääräisenä. Kun otetaan huomioon se, miten tärkeänä arvonlisäverorikkomusten torjumista on unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä pidetty kyseisen tavoitteen saavuttamisen kannalta (ks. vastaavasti tuomio 5.12.2017, M.A.S. ja M.B., C-42/17,

EU:C:2017:936, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), luonteeltaan rikosoikeudellisten menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyys voi olla perusteltua silloin, kun mainituilla menettelyillä ja seuraamuksilla pyritään mainitunlaisen tavoitteen saavuttamiseksi toisiaan täydentäviin päämääriin, joiden kohteena mahdollisesti ovat kyseessä olevan saman rangaistavan teon eri ulottuvuudet, minkä tarkastaminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

- 45 Tältä osin arvonlisäverorikkomusten alalla on oikeutettua, että jäsenvaltio pyrkii yhtäältä ehkäisemään ennalta arvonlisäveron ilmoittamista ja kantamista koskevien sääntöjen rikkomisia ja rankaisemaan niistä, olivatpa ne tahallisia tai tahattomia, määräämällä hallinnollisia seuraamuksia, jotka on mahdollisesti vahvistettu kiinteämääräisesti, ja toisaalta ehkäisemään ennalta kyseisten sääntöjen sellaisia vakavia rikkomisia, jotka ovat erityisen haitallisia yhteiskunnan kannalta ja joista on perusteltua määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia, jotka ovat hallinnollisia seuraamuksia ankarampia, ja rankaisemaan niistä.
- 46 Suhteellisuusperiaatteesta on todettava, että se edellyttää, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa kansallisessa säännöstössä säädetyllä menettelyjen ja seuraamusten päällekkäisyydellä ei ylitetä niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista asianomaisella säännöstöllä lainmukaisesti tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa, eli silloin, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on valittava vähiten rajoittava, eivätkä toimenpiteistä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden (ks. vastaavasti tuomio 25.2.2010, Müller Fleisch, C-562/08, EU:C:2010:93, 43 kohta; tuomio 9.3.2010, ERG ym., C-379/08 ja C-380/08, EU:C:2010:127, 86 kohta ja tuomio 19.10.2016, EL-EM-2001, C-501/14, EU:C:2016:777, 37 ja 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 47 Tältä osin on muistutettava siitä, että tämän tuomion 20 kohdassa siteeratun oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioilla on vapaus valita arvonlisäverotulojen täysimääräisen kantamisen varmistamiseksi sovellettavat seuraamukset. Koska unionin oikeutta ei ole yhdenmukaistettu kyseisellä alalla, jäsenvaltioilla on siis oikeus säätää sekä järjestelmästä, jossa arvonlisäverorikkomuksista voidaan panna vireille menettelyitä ja määrätä seuraamuksia vain kerran, että järjestelmästä, jossa sallitaan päällekkäiset menettelyt ja seuraamukset. Näissä olosuhteissa pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen säännösten oikeasuhteisuutta ei voida epäillä ainoastaan siksi, että kyseinen jäsenvaltio on päättänyt säätää tällaisen päällekkäisyyden mahdollisuudesta, sillä muutoin kyseiseltä jäsenvaltiolta viedään mainittu valinnanvapaus.
- 48 Kun tämä on täsmennetty, on todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella kansallisella säännöstöllä, jossa säädetään mainitunlaisesta päällekkäisyyden mahdollisuudesta, voidaan saavuttaa tämän tuomion 44 kohdassa tarkoitettu tavoite.
- 49 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen säännösten ehdottomasta tarpeellisuudesta on ensinnäkin todettava, että siinä on säädettävä selkeistä ja täsmällisistä säännöistä, joiden perusteella oikeussubjektin on mahdollista ennakoita, mitkä toimet ja laiminlyönnit voivat johtaa mainitunlaisiin päällekkäisiin menettelyihin ja seuraamuksiin.
- 50 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevaan asiakirja-aineistoon sisältyvistä tiedoista ilmenee, että pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa säännöstössä, muun muassa asetuksen nro 471/97 13 §:n 1 momentissa, säädetään edellytyksistä, joiden täytyessä voidaan määrätä luonteeltaan rikosoikeudellinen hallinnollinen seuraamus siitä, että maksettavaa arvonlisäveroa ei ole suoritettu laissa asetetussa määräajassa. Mainitun 13 §:n 1 momentin mukaan mainitunlaisesta laiminlyönnistä voi asetuksen nro 74/2000 10 bis §:n 1 momentissa ja 10 ter §:n 1 momentissa säädetyillä edellytyksillä seurata myös vähintään kuuden kuukauden ja enintään kahden vuoden vankeusrangaistus, jos laiminlyönti koskee vuotuisella veroilmoituskaudella yli 50 000 euron arvonlisäveroa.

- 51 Näin ollen vaikuttaa siltä, että pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa säännöstössä säädetään selvästi ja täsmällisesti, missä olosuhteissa maksettavan arvonlisäveron maksamisen laiminlyönti voi johtaa päällekkäisiin menettelyihin ja seuraamuksiin, jotka ovat luonteeltaan rikosoikeudellisia, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin tarkastettava.
- 52 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa kansallisessa säännöstössä on lisäksi varmistettava, että mainitunlaisesta päällekkäisyydestä kyseisille henkilöille johtuva taakka rajataan siihen, mikä on ehdottoman tarpeellista tämän tuomion 44 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi.
- 53 Sellaisten luonteeltaan rikosoikeudellisten menettelyjen päällekkäisyydestä, jotka – kuten asiakirja-aineistoon sisältyvistä tiedoista ilmenee – käydään toisistaan riippumatta, on todettava, että edellisessä kohdassa mieleen palautettu edellytys merkitsee sitä, että on annettava sääntöjä, joilla varmistetaan yhteensovittaminen, jonka tarkoituksena on vähentää mainitunlaisesta päällekkäisyydestä kyseisille henkilöille aiheutuva lisätaakka ehdottoman tarpeelliseen.
- 54 Vaikka nyt käsiteltävässä asiassa pääasiassa kyseessä olevan kansallisen säännösten mukaan rikosoikeudellisen menettelyn vireillepano on mahdollista jopa sen jälkeen, kun luonteeltaan rikosoikeudellinen hallinnollinen seuraamus, joka lainvoimaisesti päättää hallinnollisen menettelyn, on määrätty, asiakirja-aineistoon sisältyvistä tiedoista, jotka on esitetty tiivistetysti tämän tuomion 50 kohdassa, ilmenee, että mainitussa säännöstössä vaikutettaisiin rajoitettavan rikosoikeudellinen menettely vakavuudeltaan tietynlaisiin rikkomisiin eli niihin, jotka koskevat maksamatonta arvonlisäveroa, jonka määrä on yli 50 000 euroa, ja joiden osalta kansallinen lainsäätäjä on säätänyt vankeusrangaistuksesta, jonka ankaruus vaikuttaisi oikeuttavan sen, että mainitunlaisen rangaistuksen määräämiseksi on tarpeen aloittaa luonteeltaan rikosoikeudellisesta hallinnollisesta menettelystä riippumaton menettely kyseistä henkilöä vastaan.
- 55 Toisaalta luonteeltaan rikosoikeudellisten seuraamusten päällekkäisyyteen on liitettävä sääntöjä, joilla voidaan taata, että määrättyjen seuraamusten kokonaisuuden ankaruus vastaa kyseisen rikkomisen vakavuutta, sillä mainittu edellytys johtuu perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan lisäksi myös perusoikeuskirjan 49 artiklan 3 kohdassa määrätystä periaatteesta, jonka mukaan rangaistuksen on oltava oikeassa suhteessa rikoksen vakavuuteen. Mainituissa säännöissä on säädettävä, siitä, että toimivaltaisten viranomaisten on toista seuraamusta määrättäessä huolehdittava siitä, että määrättyjen seuraamusten kokonaisuuden ankaruus ei ylitä todetun rikkomisen vakavuutta.
- 56 Nyt käsiteltävässä asiassa asetuksen nro 74/2000 21 §:stä vaikuttaisi ilmenevän, että siinä ei ainoastaan säädetä luonteeltaan rikosoikeudellisten hallinnollisten seuraamusten pakotäytäntöönpanon lykkäämisestä rikosoikeudellisen menettelyn ajaksi, vaan mainitussa säännöksessä kielletään lopullisesti kyseinen täytäntöönpano sen jälkeen, kun kyseinen henkilö on tuomittu rikosoikeudellisessa menettelyssä rikoksesta. Ennakkoratkaisupyyntöön sisältyvien tietojen mukaan verovelan vapaaehtoinen maksaminen on lisäksi, siltä osin kuin maksu koskee myös kyseiselle henkilölle määrättyä hallinnollista seuraamusta, erityinen lieventävä seikka, joka on otettava huomioon rikosoikeudellisessa menettelyssä. Pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa säännöstössä säädetään siis edellytyksistä, jotka ovat omiaan varmistamaan, että toimivaltaiset viranomaiset rajaavat määrättyjen seuraamusten kokonaisuuden ankaruuden siihen, mikä on ehdottoman tarpeellista kyseisen rikkomisen vakavuuteen nähden.
- 57 Pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella säännöstöllä voidaan näin ollen varmistaa, että siinä sallittu menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyys ei ylitä sitä, mikä on ehdottoman tarpeellista tämän tuomion 44 kohdassa tarkoitetun tavoitteen toteuttamiseksi, minkä tarkastaminen on kuitenkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

- 58 On vielä huomautettava, että vaikka kansallinen säännöstö, joka täyttää tämän tuomion 44, 49, 53 ja 55 kohdassa mainitut edellytykset, vaikuttaisi lähtökohtaisesti olevan omiaan varmistamaan kyseessä olevien eri intressien tarpeellisen yhteensovittamisen, kansallisten viranomaisten ja tuomioistuinten on myös sovellettava sitä niin, että menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyydestä yksittäisessä tapauksessa kyseiselle henkilölle aiheutuva taakka ei ole liiallinen suhteessa rikkomisen vakavuuteen.
- 59 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä on lopullisesti arvioida mainitun säännösten konkreettisen soveltamisen oikeasuhteisuutta pääasian oikeudenkäynnissä punnitsemalla keskenään yhtäältä kyseisen verorikkomuksen vakavuutta ja toisaalta pääasiassa kyseessä olevien menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyydestä kyseiselle henkilölle konkreettisesti aiheutuvaa taakkaa.
- 60 Lopuksi siltä osin kuin perusoikeuskirjan oikeudet vastaavat Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattuja oikeuksia, niiden merkitys ja ulottuvuus ovat perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdan mukaan samat kuin mainitussa yleissopimuksessa. Euroopan ihmisoikeussopimuksen seitsemännen lisäpöytäkirjan 4 artikla on siis otettava huomioon tulkittaessa perusoikeuskirjan 50 artiklaa (ks. vastaavasti tuomio 15.2.2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 77 kohta ja tuomio 5.4.2017, Orsi ja Baldetti, C-217/15 ja C-350/15, EU:C:2017:264, 24 kohta).
- 61 Tältä osin Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on katsonut, että sellaisten vero-oikeudellisten ja rikosoikeudellisten menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyys, joilla on tarkoitus rangaista samasta verolain rikkomisesta, ei loukkaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen seitsemännen lisäpöytäkirjan 4 artiklassa vahvistettua *ne bis in idem* -periaatetta silloin, kun kyseiset vero-oikeudelliset ja rikosoikeudelliset menettelyt liittyvät riittävän läheisesti yhteen aineelliselta ja ajalliselta kannalta (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 15.11.2016, A ja B v. Norja, CE:ECHR:2016:1115JUD 002413011, 132 kohta).
- 62 Kuten tämän tuomion 44, 49, 53, 55 ja 58 kohdasta ilmenee, perusoikeuskirjan 50 artiklassa ja 52 artiklan 1 kohdassa mahdolliselle rikosoikeudellisten menettelyiden ja seuraamusten sekä luonteeltaan rikosoikeudellisten hallinnollisten menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyydelle asetetut edellytykset varmistavat siis sellaisen *ne bis in idem* -periaatteen suojan tason, joka ei loukkaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen seitsemännen lisäpöytäkirjan 4 artiklassa taattua tasoa, sellaisena kuin Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on sitä tulkinnut.
- 63 Kun kaikki edellä esitetty otetaan huomioon, esitettyyn kysymykseen on vastattava, että perusoikeuskirjan 50 artiklaa on tulkittava niin, ettei se ole esteenä sellaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan henkilöä vastaan voidaan panna vireille rikosoikeudellinen menettely siitä syystä, ettei hän ole maksanut arvonlisäveroa laissa säädetyssä määräajassa, vaikka kyseiselle henkilölle on jo määrätty samasta teosta kyseisessä 50 artiklassa tarkoitettu luonteeltaan rikosoikeudellinen lainvoimainen hallinnollinen seuraamus, sillä edellytyksellä, että
- mainitulla säännöstöllä pyritään yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, joka on omiaan oikeuttamaan mainitunlaisen menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyyden, eli arvonlisäverorikkomusten torjumiseen, ja mainituilla menettelyillä ja seuraamuksilla on toisiaan täydentävä päämäärä,
 - mainittu säännöstö sisältää sääntöjä, joilla varmistetaan yhteensovittaminen, joka rajaa menettelyjen päällekkäisyydestä kyseisille henkilöille aiheutuvan lisätaakan ehdottoman tarpeelliseen, ja
 - mainitussa säännöstössä säädetään säännöistä, joilla voidaan varmistaa, että määrättyjen seuraamusten kokonaisuuden ankaruus rajataan siihen, mikä on kyseisen rikkomisen vakavuuteen nähden ehdottoman tarpeellista.

64 Kansallisen tuomioistuimen tehtävä on varmistaa, että kun kaikki pääasian olosuhteet otetaan huomioon, pääasiassa kyseessä olevan kansallisen säännösten soveltamisesta ja siinä sallitusta menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyydestä kyseiselle henkilölle konkreettisesti aiheutuva taakka ei ole liiallinen kyseisen rikkomisen vakavuuteen nähden.

Oikeudenkäyntikulut

65 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan unionin perusoikeuskirjan 50 artiklaa on tulkittava niin, ettei se ole esteenä sellaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan henkilöä vastaan voidaan panna vireille rikosoikeudellinen menettely siitä syystä, ettei hän ole maksanut arvonnlisäveroa laissa säädetyssä määräajassa, vaikka kyseiselle henkilölle on jo määrätty samasta teosta kyseisessä 50 artiklassa tarkoitettu luonteeltaan rikosoikeudellinen lainvoimainen hallinnollinen seuraamus, sillä edellytyksellä, että

- mainitulla säännöstöllä pyritään yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, joka on omiaan oikeuttamaan mainitunlaisen menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyyden, eli arvonnlisäverorikkomusten torjumiseen, ja mainituilla menettelyillä ja seuraamuksilla on toisiaan täydentävä päämäärä,
- mainittu säännöstö sisältää sääntöjä, joilla varmistetaan yhteensovittaminen, joka rajaa menettelyjen päällekkäisyydestä kyseisille henkilöille aiheutuvan lisätaakan ehdottoman tarpeelliseen, ja
- mainitussa säännöstössä säädetään säännöistä, joilla voidaan varmistaa, että määrättyjen seuraamusten kokonaisuuden ankaruus rajataan siihen, mikä on kyseisen rikkomisen vakavuuteen nähden ehdottoman tarpeellista.

2) Kansallisen tuomioistuimen tehtävä on varmistaa, että kun kaikki pääasiassa kyseessä olevat olosuhteet otetaan huomioon, pääasiassa kyseessä olevan kansallisen säännösten soveltamisesta ja siinä sallitusta menettelyiden ja seuraamusten päällekkäisyydestä kyseiselle henkilölle konkreettisesti aiheutuva taakka ei ole liiallinen kyseisen rikkomisen vakavuuteen nähden.

Allekirjoitukset